Gemeente Haarlem

Informatienota

Onderwerp Motie 14.2 Testen doen we met geanonimiseerde gegevens	
Nummer	2019/443574
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur
Afdeling	CC
Auteur	Konijnenbelt, C.M.C.
Telefoonnummer	023-5113064
Email	ckonijnenbelt@haarlem.nl
Kernboodschap	Bij de bespreking van het RKC-onderzoek naar informatiebeveiliging heeft de raad de motie 'Testen doen we met geanonimiseerde gegevens' aangenomen (maart 2019). Daarin wordt het college verzocht ervoor te zorgen dat er niet meer met persoonsgegevens wordt getest. Het college informeert de commissie dat de werkwijze inmiddels is dat er niet meer met 'echte' persoonsgegevens wordt getest, tenzij het niet anders mogelijk is. Als het echt onontkoombaar is, moet dat worden onderbouwd en moet een testplan worden gemaakt en aan de FG worden voorgelegd.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissiecommissie Bestuur, om de commissie te informeren dat op deze manier uitvoering wordt gegeven aan de motie.
Relevante eerdere besluiten	• Motie Testen doen we met geanonimiseerde gegevens, Raad 28 maart 2019 • Informatienota over de motie, Commissie bestuur 14 november 2019
Besluit College d.d. 12 oktober 2021	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Bij de bespreking van het RKC-onderzoek naar informatiebeveiliging heeft de raad de motie ‘Testen doen we met geanonimiseerde gegevens’ aangenomen (maart 2019). Daarin wordt het college verzocht ervoor te zorgen dat er niet meer met persoonsgegevens wordt getest. Met deze nota informeert het college de commissie hoe het uitvoering geeft aan de motie.

Naar aanleiding van de motie zijn destijds twee acties in gang gezet.
Ten eerste is geïnventariseerd in welke applicaties er met persoonsgegevens wordt getest. Vervolgens is getracht in samenwerking met de VNG via een DPIA-achtige aanpak per applicatie te kijken naar wat er precies gebeurt, of het zonder persoonsgegevens kan dan wel hoe je dit zo veilig mogelijk doet. Die aanpak bleek uiteindelijk niet werkbaar. Het was te intensief om dit voor alle applicaties apart door te nemen en leverde niet een eenduidige lijn op.
Ten tweede hebben we samen met de VNG en collega’s contact gezocht met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De AP onderkende het probleem en dat het tijd zou kosten om het op te lossen. Met name omdat je vaak te maken hebt met een keten van applicaties, waarvan een deel niet door de gemeente maar door ketenpartners wordt beheerd. En ook de leveranciers waren op dat moment nog niet ver met het verschaffen van ‘synthetische’ (gefingeerde) testgegevens.

Inmiddels zijn ook om ons heen inzichten veranderd. De AP heeft nu een minder strenge tekst over dit onderwerp op de website staan: niet meer ‘het is verboden’ maar ‘het is niet aan te raden’ om met persoonsgegevens te testen. Het belang van het onderwerp is echter niet minder geworden niet alleen in Haarlem maar ook bij andere overheden en bij leveranciers krijgt het aandacht.

2. Kernboodschap

Het college informeert de commissie dat voor het uitvoeren van testen inmiddels als werkwijze het volgende is vastgesteld. Het uitgangspunt is dat er niet wordt getest met ‘echte’ persoonsgegevens. Als dat echt onontkoombaar is, moet dat worden onderbouwd en moet een testplan worden gemaakt en aan de FG worden voorgelegd, die er vervolgens een advies over geeft.

Deze aanpak onderschrijft het principe maar biedt ook ruimte waar dat echt niet mogelijk is. Naast de onderbouwing waarom het niet anders kan, worden ook waarborgen gevraagd om ervoor te zorgen dat dit zo veilig mogelijk gebeurt. Dat kan bijvoorbeeld door de test uit te voeren met alleen medewerkers die voor hun reguliere werk geautoriseerd zijn voor de applicatie die wordt getest en tegelijk door de test niet in de werkomgeving maar in een aparte omgeving uit te voeren.

3. Consequenties
Met deze werkwijze volgen we de handreiking van het Centrum voor informatiebeveiliging en privacybescherming (CIP), een kennisnetwerk voor overheden en kennispartners. Een testplan moet ook volgens de lijnen van de handreiking van het CIP (bijlage) worden opgezet.

Tegelijk wordt er nu met één van de grotere leveranciers (Procura) een pilot gedaan om een set testdata te ontwikkelen waar steeds nieuwe kenmerken aan toe te voegen zijn en daardoor bruikbaar is voor meer applicaties en ook in ketens.

4. Vervolg
In deze nota is beschreven hoe de privacy zo goed mogelijk wordt beschermd bij het testen. Deze regels zullen worden ingebed in een nog uit te werken breder Generiek Testprotocol. Onder dat generieke protocol kunnen dan de verbijzonderde testplannen per applicatie worden gehangen.

5. Bijlagen
Handreiking Testen met persoonsgevens, CIP